

הירחון הישראלי לבוכלאות

גליון זכרון ליום העצמאות 1971

ISRAELI PHILATELIC MONTHLY

3—4
1971

מעוניין בחליפין

EXCHANGE WANTED

Miss Gim. Hi Suk
c/o Chew, Bouny Og,
6 Tony 6 Ban, 971
Samyang 9 Dong, Sungbook-ku
Seoul

KOREA

★
Gérard Gamache
1770 Ave. Bardy
Québec City 3, P2
CANADA

★
Ing. Radomír Muzikář
Geotest
Rekreační 1
Brno, Kníněčky
CZECHOSLOVAKIA

★
Josef Nejedlý
Kralupy n. Vlt. II, č. 607
CZECHOSLOVAKIA

★
Gérard Gamache
1770 Ave. Bardy
Québec City 3, P2
CANADA

★
Menachem Hirmes
372 McLoud Drive
Ft. Lee, N.J. 07024
U.S.A.

★
Th. Bijman
Ekingenstr. 16/1
Amsterdam (Osdora)
HOLLAND

★
Jacqueline M. Holland
p/a Bosgrastraat 26
OUDE PEKELA
HOLLAND

★
M. de Gans-Wildeman
Slichtenhorsterweg 63
Nykerk
HOLLAND

★
Jacques Becquevort
rue de l'Application, 45
1160 Auderghem, Bruxelles
BELGIQUE

★
Jean Kervran
58 — Chevenon
FRANCE

★
Guy Marcade
Rue de la Gaterie
22 Plancoët
FRANCE

Hernacki Serge
12 rue de St. André
(59) Somain
FRANCE

★
Fontes Lima Nero
Rua Marques de Leão 3
(Fara da Barra)
Salvador — Bahia
BRAZIL

★
K. Athmanathan
c/o Master Cafe
Gandi Bazaar
Gingee
South Arcot District
Madras State
INDIA

★
Mr. Howard L. Rosenberg
1600 West Greenleaf Ave.
Chicago, Illinois 60626
U.S.A.

★
Monsieur Steffgenn Raymond
Cité M. Cachin
Bt. P. № 49
93 Romainville
FRANCE

★
V. N. Thangamani
3/825 Habdual Raruttar Lane
Mala Palivasah Str.
Paramekudi (Ramde)
INDIA

★
Elena Petrescu
Météor str. 53
Bucuresti 5
ROUMANIA

★
Günter Mundrich
154 Falkensee
Deutschland
D.D.R.

★
Janica Zuniga
Ave. Pandis № 113
Cuoto Orienta
CUBA

★
Emmet Brollier
1725 Helen str.
Boise, Idaho 83705
U.S.A.

★
Q.F.B. Jose Luis Esparga
Puerto Real, № 7
MEXICO 11 D.F.

★
Francesco A. Amey
Cesotiateel 251-316
Cutan Federation Philatlic
P. O. Box 2222
Havana 2
CUBA

★
Quazi Sagheer Ahmad
Muhalla Hiadrasad
Post Moharek Pur
Azamgarh U.P.
INDIA

★
Aurora Cotrino R.
Calle 73 № 51-45
San-Fernando
Bogota D.E.
COLOMBIA

★
Frances Bonvicino
14030 Frineo Asti.
ITALY

★
C.M.S. du Maurehéc
c/ole d'Laycac
33 Lacanau Medoc
FRANCE

★
Grynszpan Marcel
Les plantes d'Hennemont H 131
78 — Acheres
FRANCE

★
Fco. Javier Viera Lares
Plateros № 2008
Jardines del Country
Guadalajara, Jal.
MÉXICO

★
Roberto Camp. B.
Apartado 326
Saltillo, Coah.,
MÉXICO

★
Monsieur Bernard Jacquat
Technicien
1781 Courtaman / FR
SUISSE

★
Sven Elffors
Glömstävågen 532
S-141 49 Huddinge
SWEDEN

★
Rafael Mateo
Padua — 96
Barcelona 6
ESPAÑA

★

הירחון הישראלי לבולאות

Israeli Philatelic Monthly • Fédération des Sociétés Philatéliques Israeliennes

בטאון התאחדות אגודות הבולאים בישראל

Editor: ARIE LYNN
9, Kahanstam St., Tel-Aviv, Israel

העורך: אריה לין
המערכת: רח' כהנשטם 9, ת"א

MARCH—APRIL 1971

No. 3—4 (64)

אדר—ניסן תשל"א

בטור אחד

CONTENTS

Best Israel stamp for 1970	3
Israel new issues	4—5
Hapoel games set	6
Israel stamp issuing policy	7
"Let my people go" stamp	8
Great Britain decimal issue	8
Private postal service in Britain	9
Confiscation of Arab states stamps	10
Miscellaneous	11
Judaica	12—13
Stamp of the month	14
Israel market prices	15
Balloon & space mail	16
Exhibitions	17
For junior collectors	18
Society activities	19

בתוכן:

3	משאל הבול היפה
5—4	חדשות הבולאות בישראל
6	בולי „הפועל“
7	שר חדש — מדיניות חדשה
8	בולי „שלח את עמי“
9	דואר פרטי בבריטניה ובא"י
10	בולי ערב יוחרמו
11	שונות
13—12	יודאיקה
14	דיוקן החודש
15	מחירון בולי ישראל
16	דואר בלונים וחלל
17	תערוכות
18	לתחביבן הצעיר
19	באגודות

תוצאות משאל הבול היפה 1970

ועדת המישאל על הבול היפה ביותר שהונפק בישראל ב-1970, שהוכרו על-ידי „הירחון הישראלי לבולאות“ בשיתוף עם האגודה התל-אביבית לבולאות, סיכמה את מניין הקולות והגיעה לתוצאות אלה:

מקום ראשון נקבע לסידרת בולי אליפות העולם בשיטת מפרשיות 420. הבולים הופיעו ב-8.7.70 וצויירו בידי אסף ברג מירושלים;

במקום השני נקבע בול הנוכת מסילת הרכבת דימונה—ארון שהופיע ב-2.3.70 וצוייר בידי אורה ואליהו שוארץ מחיפה.

במקום השלישי נקבע בול „מרבד הקסמים“ (יציאת תימן) שהופיע ב-21.1.70 וצוייר בידי עמרם פרת מתל-אביב.

טקס מסירת תעודת הוקרה לצייר הבול שזכה במקום הראשון נקבע ל-19 באפריל 1971, שעה 7.30 בערב, במועדון האגודה התל-אביבית לבולאות, רח' הס 16 ת"א.

במשאל השתתפו 306 איש וקולותיהם התחלקו בין כל בולי 1970. 90 משתתפים הצביעו על בולי אומנות הציור ולפי מניין הקולות נקבע לבולים אלה המקום הראשון, אולם הועדה החליטה להתייחס לבולי הציירים שציירו במיוחד עבור דואר ישראל, ולפי קריטריון זה נקבעו שלושת המקומות הראשונים. בולי שיט מפרשיות קיבלו 63 קולות (מקום ראשון); בול הרכבת קיבל 45 קולות (מקום שני); בול מרבד הקסמים קיבל 32 קולות (מקום שלישי);

המשתתפים במישאל השתתפו בהגרלת פרסים שנתרמו ע"י האגודה התל-אביב לבולאות, בנק הפועלים ובית-מסחר לבולים, „בולי שפר“, רח' אלנבי 94 ת"א;

בפרסים זכו: מרדכי גור מקבוצת ניר-דוד; גדעון לוי מראשון-לציון; נתן תכלת מתל-אביב.

שערי ירושלים בבולי עצמאות

— מאת יהושע מרקוס —

ישראל הוזכנה ל"בדפסט 71"

בישיבת הוועד הפועל של התאחדות אגודות הבולאים בישראל שנערכה באחרונה, התקיים דיון על השתתפות ישראל בתערוכת "בדפסט 71", לאחר שהתאחדות דת ההוגרית שלחה הזמנה ל"השתתף בתערוכה זו ואף בקשה למנות נציג ישראלי לתערוכה. הוועד הפועל קבע את מר דוב ניר המכהן כמוכיר ההתאחדות, לשמש נציג התערוכה בישראל. כפי שנמסר בדיון זה, לשמו 8 מועמדים להשתתף בתערוכה זו. ברם, אף אחד מאספנים אלה אינו מציג אוסף של בולי יש"ר, אלא אוספים קלאסיים של בולי הוגריה, או ארצות אירופה אחרות, פרט לאספן אחד, א. דנק מחיפה, הרוצה להציג את בולי השואה.

הנהלת השרות הבולאי הודיעה שלא תשתתף במימון התצוגות לתערוכה זו, אם לא יהיה בהן אחוז ניכר של חומר בולאי ישראלי. אם אמנם לא ימצאו אור ספים מתאימים קיים חשש שאספנים לא יטלו חלק בתערוכת בדפסט. בתשובה לשאלת כתב בנז, הסביר יו"ר ההתאחדות, מ. וידוצקי, כי למעשה יש היום בר ארץ מספר זעום של אספני בול לישראל בעלי אוספים ברמה הראויה לתצוגה בתערוכות בול לים בין-לאומיות.

מסתבר שהאוספים הנדירים של בולי ישראל נמכרו לאספנים בר חו"ל תמורת סכומי כסף נכבדים. בתערוכת הבולאים "הבירה" שהתקיימה בירושלים בשנת 1968 זכה בפרס הראשון — מדליית זהב ובפרס שר הדואר — מנורת כסף גדולה — ד"ר מ. גורפינין קל מארה"ב, עבור אוסף נדיר של בולי "דואר עברי". שוויו הכספי של אוסף זה רב מאוד והוא בוטח ב...200 אלף דולאר (!).

הבחנינה הפוקיטית

בדיון התעורר גם הצד הפוקיט של הבעיה. כמה חברים בר (המשך בעמ' 6)

יש רבים יקרים מאד, גם כאלה שהופיעו במדינת ישראל. אגודה אחת שבשיבולת השמאלית שלה 8 גרעינים במקום 10 שווה 10,000 ל"י הכל לפי הקטלוג. החוברת סוקרת גם מדליות ומטבעות זכרון, בהוצאת החברה הממשלתית.

שק פרום יסמל אבל המשפחות

יחד עם בולי יום העצמאות ירפיע בול בודד לקראת יום הזכרון

לחללי צה"ל. דואר ישראל ימשיך במסורת שהחל בה לפני כמה שנים וגם השנה יונפק הבול. ה"בול בערך נקוב של 0.78 ל"י צוייר בידי דן תל-וארדי, שהוסיף לבול גוון כהה. כיאה לבול זכרון הבא להביע אבל.

הבול מתאר בד יוטת פרום, כעין שק פרום, המסמל אבל, על רקע סמל המ"מ — סיכת בוגרי קורס קציני צה"ל. בשובל הבול צוייר סמל צבא ההגנה לישראל.

לקראת יום העצמאות תשל"א הנפיק דואר ישראל סידרת בולים מיוחדת, בת ארבעה, שיתארו הר פעם את שערי ירושלים (מתוך החומה). בולים אלה, שצויירו בידי אליעזר וייסהוף הונפקו בערכים של 0.15, 0.18, 0.35 ו-0.85 ל"י והיו חלק מתוך סידרה מלאה בת שמונה בולים. ארבעת הבולים ה"נותרים עם ארבעת השערים הנו"ספים, יונפקו לקראת יום העצמאות תשל"ב.

לגבי הסידרה הנוכחית יש חי"דוש מבחינת פרסומה, שכן זו הפעם הראשונה שהשרות הבולאי מודיע מראש תוכניהו לשתי שנות בולים. גם בולים אלה צוייר רו בידי אליעזר וייסהוף וכמובן באותו הסיגנון — שערי ירושלים. חיידוש אחר לגבי בולי יום העצמאות הוא הנפקת גליון-זכרון זוסא ובו ארבעת בולי הזכרון עם שערי ירושלים. הערכים הנקובים בגליון זהים לערכים שבבולים אור"לם הגליון יעלה 2 ל"י.

"תחביב" גם לנומיסמטים

כתב-העת "תחביב" בעריכת צבי פכטר, הוקדש הפעם כולו למט"בעות, מדליות ושטר"י כסף של א"י. חיידוש מעניין בחוברת האחר רונה הם העמודים שהוקדשו ל"אמצעי התשלום שהיו ידועים בר ארץ, בעיקר בתחבורה, לרבות הפתקים למיניהם שדמיהם נועדו לטובת מגדוד אדום. אכן, פת"קים כאלה שהיו בשימוש חברת "המקשר", "דן", "אגד" ו"אשד" ואחרים — שווים לפי הקטלוג מ"1 ל"י ועד ל"50 ל"י. שטר מבדטורי בן 50 לירות כאשר הוא במצב חדש צויין קטלוג במחיר של 6000 ל"י (!). בין השטרות

גליון חגיגי ליום העצמאות

— מאת ב. א. ברקאי —

עם הופעת בולי יום-העצמאות 1971, שהוקדשו לשערי ירושלים, יונפק גם גליון-זכרון חגיגי ובו ארבעת הבולים עם השערים: יפו, שכם, הורדוס והשער החדש. גליון-הזכרון ימכר בסניף הדואר המיוחד בתערוכת „שערי ירושלים“ שתתקיים במגדל דוד, החל מיום 13.4.71 — 21.4.71 ועד בכלל.

לגוהיות קהל האספנים ימכר הגליון ביום ההופעה גם באשנבי השרות הבולאי באותן הערים בהן קיימים אשנבים בולאיים. להלן כמה פרטים על השערים המופיעים בבולים: שער יפו הוא החשוב מכל שערי ירושלים. ממנו מתחילה דרך מערב-הצפונה אל העיר יפו — נמלה של ירושלים מימי קדם. הערבים קוראים לו גם היום בשם „באב אל-ח'ליל — שער חברון“, כי ממנו יוצאת גם דרך דרומה אל חברון. שער יפו היה מרכז החיים הציבוריים והמסחריים של ירושלים במשך דורות רבים. סמוך לו היו בימי התורכים מוסדות העירייה והממשלה, משרדים, חנויות ובתי-מלון.

השער החדש נמצא במקום הגבוה ביותר ומכיוון שהוא ה„צעיר“ בשערי ירושלים, ניתן לו השם „השער החדש“. הוא נפתח בשנת 1889 ברשות הסולטן התורכי עבדול-חאמיד ולפיכך הוא נקרא גם באב-א-סולטן — שער הסולטן. השער החדש נפרץ במלחמת השחרור על-ידי היהודים אולם הלוחמים נאלצו לשגת ממנו. בצד הפתח בשער יש עתה כתובת המספרת על הפריצה הזאת ב-17 ביולי 1948.

שער שכם הוא היפה מכל השערים ומשמש מרכז החיים הערביים במזרח העיר. הנוצרים בירושלים קוראים לו שער דמשק משום שהדרך המובילה אל שכם נמשכת גם אל דמשק בסוריה. הערבים קוראים לשער שכם בשם „באב אל-עמוד“ — שער העמוד, כנראה לזכר העמוד שהיה ניצב מול השער, מבפנים, ממנו מדדו את המרחקים.

שער הורדוס נקרא על שם הורדוס המלך, שהצטיין בבנייה רבה בירושלים. הוא נקרא גם שער הפרחים (בערבית באב-א-זאהרה). אזאהרה הוא גילגול השם א-סאהרה, כשם הגבעה הסמוכה.

עלון השרות הבולאי, המלווה בולים אלה, מביא עוד פרטים מעניינים על שערי ירושלים שבבולים החדשים. ארבעת הבולים בגליון מופיעים בערכים האלה: שער יפו — 15 אגורות; השער החדש — 18 אגורות; שער שכם — 35 אגורות; שער הורדוס — 85 אגורות.

יצוין, שזו הפעם הראשונה שדואר ישראל מנפיק גליון זכרון של בולי יום העצמאות, דבר המקובל אצלנו בתערוכות בולים, בדרך כלל. תערוכת „שערי ירושלים“, שתתקיים ב„מגדל דוד“ ליד שער יפו, תאורגן על-ידי עיריית ירושלים בשיתוף עם השרות הבולאי.

ארבעת השערים הנוספים — שער האריות, שער הרחמים, שער האשפות ושער ציון, יופיעו בבולי עצמאות תשל"ב. בתערוכה יוצגו ציורים, צילומים, כתבי-עת וכד' על נושא „שערי ירושלים“ וכן תצוגת בולים (כולל ציורים ותרגומים של בולים) על נושא „ירושלים ושעריה“.

משאל „ידיעות אחרונות“

משאל הבול היפה (בישראל) של שנת 1970, שנערך על-ידי מדור הבולים של „ידיעות אחרונות“ הצביע על בול „חנוכת מסילת הברזל“ דימונה — אורון, שהופיע במאס 1970. הבול צוייר בידי הזוג התופני אורה ואליהו שוארץ. במקום השני והשלישי זכו בולי מוסיאן תל-אביב „חתונה יהודית“ פרי מכחולו של הצייר ישראלס ו„נוף עם גשר“ של קמיל פיסארו. (הופיעו בדצמבר 1970).

שלושה בולים לכינוס הבין לאומי של הפועל

בולי „הפועל” שיונפקו באפריל השנה, צויירו בידי דוד פסח ושמעון כתר — שני גראפיקאים צעירים מקיבוץ מעברות. השניים הצטרפו לסגל ציירי בולי ישראל בציירם בול מטוס „ערבה” שהונפק לכבוד התעשייה האווירית בישראל.

שלושת הבולים החדשים הוקדשו לשלושה ענפי ספורט: ריצה, כדורסל והתעמלות. הבולים הודפסו בדפוס שטח במפעלי לוינ-אפשטיין בבת-ים. בשוברים הודפס סמל הכינוס ה-9 הבין-לאומי.

בעלון ההסברה של השרות הבולאי, המלווה את הבולים, הובאו פרטים מעניינים על „הפועל” והכנס ה-9. בין השאר צויין שם כי לכינוס ארבעה מספרים סימליים ומצייני-דרך: 9, 23, 45, 50.

המספר 9 יסמל את הרצף של כינוסי „הפועל”.

23 — הכינוס יהווה את אחד האירועים המרכזיים של יום העצמאות הכ"ג למדינת ישראל.

45 — שנות קיומה של התאחדות „הפועל”, כאשר כוחה ופעולתה בספורט נמצאים בקו של עלייה מתמדת.

50 — יובל להסתדרות העובדים הכללית, ש„הפועל” משתלב בקניגות היובל.

כינוסי „הפועל” מ-1928

הכינוס הבין-לאומי התשיעי של „הפועל” הוא מפגן נוסף לשמונה הכינוסים שנערכו בין השנים 1928 — 1966. (1928, 1930, 1932, 1935, 1952, 1957, 1961, 1966).

כינוסי „הפועל” הפכו למפגנים אדירים, המדגימים את דרכה הרבי-צדדית של ההתאחדות.

בשעה שטובי הספורטאים והספורטאיות מתחרים כספורטאים מצטיינים מרחבי תבל, משתתפים אלפי ספורטאים, מן השורה” במופעים המוניים. מופעים אלה מרוכזים בעיקר במפגנים, ובמיוחד במפגני הפתיחה רבי-המשתתפים של הכינוס, כשהם מדגימים תרגילי התעמלות המונית, מחולות-עם והופעות ססגוניות.

הכינוס התשיעי נועד להיות הגדול בכינוסים. כ-1200 ספורטאים משני תריסי מדינות, מכל היבשות יטלו חלק בו. במשך שבוע ימי הכינוס (29.4.71—5.5.71) ייערכו כ-100 אירועים בכל חלקי הארץ. מפעלי הכינוס מתחלקים לשלושה חלקים עיקריים: מפגני ראווה, ערבי העמים ומפעלי הספורט.

מפגן הפתיחה (29.4.71) ייערך באיצטדיון רמת-גן יהווה מאורע מרכזי של יום העצמאות במעמד נשיא המדינה. מפגן הנעילה יערך בבנייני האומה בירושלים במעמד ראש הממשלה. יהיה זה אירוע הגיגי מסוגן במתכונת של אקדמיה, ויופיעו בו, בין השאר, קבוצות התעמלות, מחול ופולקלור מהארץ ומחול”ל. מפגן ה-1 במאי יערך בחיפה במעמד ראשי ההסתדרות.

בולי הכינוס מבליטים שלושה ענפי ספורט מתוך ה-14 שיופגנו בכינוס.

ישראל ב„בודפשט 71”

(המשך מעמ' 4)

וועד הפועל עוררו את השאלה, באם צריכה ישראל להשתתף ב- תערוכת בולים במדינות שאין להן קשרים דיפלומטיים עם ישראל (המדובר בעיקר במדינות מזרח-אירופה שניתקו קשריהן עם ישראל).

אולם, כפי שנמסר, מעוניין דור קא משרד-החוץ הישראלי שישתתף בתערוכות בולים במדינות אלו, כי יש בכך משום עידוד ליי- הודי המקום.

יחד עם זה הודגש שהתאחדות דות הבולאים ההונגרית התחייבה בה בהזמנתה שלא תחזור הפעם על פרשת התערוכה הקודמת, כאשר ישראל הוזמנה להציג ואספגנו שלחו מוצגיהם אך אלה לא הוצגו בטענה שהם „הגיעו באיחור”.

נראה לנו שהשרות הבולאי צרי- דק בטענתו, שאין לשלוח אס- פים לתערוכה בין-לאומית בלי ששכללו בהם בולי ישראל. לכן יש לברור כמה אוספים טובים של בולי ישראל, גם אם אין להם סי- כויים לפרסים גבוהים, שכן הצד המדיני והלאומי הוא חשוב לא פחות מהפרס הבין-לאומי.

שר חדש - נודיניות חדשה

— מאת אריה לין —

רשימת הבולים שנועדה למחצית השנה הקרובה בסך 27 ל"י.

נדמה לי שבמחצית השניה של 1971 תופיע סדרת בולים חדשה מן המניין ולפי המדיניות החדשה של השר צפויים גם מבולים אלה קונטרסים (בלתי שמושיים, שנועדו אך לרוקן את כיסי האספנים) וכמובן גליונות עם צמדים הפוכים. יש, איפוא, להניח, שעד סוף שנת הכספים נגיע להשקעה של 50 ל"י למנת בולים אחת.

אנא, פרנסי השרות הבולאי, עוצו לשר, שעל השרות הבולאי לשרת גם את הבולאים ולא רק את האוצר.

השרות הבולאי עיבד תכנית הנפקת בולים שבין אפריל לאוגוסט 1971 ובה חידושימה לעומת המקובל בדואר ישראל. אלף — יופיע בפעם הראשונה גליון זכרון שלא לתערוכה ארצית. יהיה זה גליון עם ארבעת בולי יום העצמאות ויעלה 2 ל"י, נוסף ל-1.53 שיעלו ארבעת בולי יום העצמאות. בית — סך הכל תעלה מנת הבולים בתקופה הנ"ל (כחצי שנה) יותר מ-27 ל"י (!) (מכל הוצאה פריט אחד בלבד).

נראה, שבמדיניות החדשה, שהיא מאפיינת במיור חד את תקופת כהונתו של מר שמעון פרס כשר התקשורת, יש משום הגזמה. בתקופה של חצי שנה לא רצוי להנפיק גם גליון זכרון, בלתי שיגרתי, בסך 2 ל"י, שני קונטרסי-בולים בסך 4.20 ל"י וגם שני גליונות צמדים-הפוכים בסך 12.60 ל"י. אלה האחרונים אינם שימושיים כלל וכלל ואין זה אלא חזרה על הנפקת בולים קיימים, במהדורה חדשה שתחייב את האספן לקנותם.

אין היום אספן המסתפק בבול אחד ביום הופעתו. אספן ממוצע צריך את הבול בצורה בלתי חתומה וחתומה. בשבילו ובשביל שני בניו או נכדיו. שניים שלושה בולים ל"רזרבה" וכמובן אותם הבולים גם על-גבי מעטפות, "יום ראשון". לכל אלה דרושה הוצאה כספית ניכרת.

אנו מבינים יפה, אדוני השר, שהשרות הבולאי ומשרד התקשורת שאתה עומד בראשו, דואגים לקופת שר האוצר. אבל אני, למשל, הייתי משתדל לא להרגיז את לקוחותי (והם לקוחות קבועים שיש להתחשב בהם), כפי ששר האוצר, "מרגיז" לפעמים את משלם המסים, או את רוכשי המכוניות, כשהוא, למשל, מעלה המס על המכוניות פעמיים בשנה אחת...

השרות הבולאי טוען, שהערכים בבולים נקבעים בראש וראשונה לפי הצרכים השוטפים של הדואר (ולא לשם איזון הקופה). אם כך הדבר מדוע הופיעו בפברואר שלושה בולי אומנות הבמה כש לכל בול ערך נקוב של 0.50 ל"י, ולכינוס התשיעי של "הפועל" שוב שלושה בולים בערכים של 0.50 ל"י כל אחד, ובבולי חג השבועות שוב בול בערך נקוב של חצי לירה. כמה בולים בני חצי לירה נהוצים לשולחי המכתבים?

בהודמנות זאת יורשה לי, "גלגות" שבשרות הבולאי מצויים עדיין בולי דואר-אוויר — סידרה קבועה שיש בה כמעט כל הערכים השימושיים, לרבות בולים יקרים בערכים של 1, 1.5 ו-3 ל"י. כמובן גם בול-זכרון בערכים שונים, לרבות בערך נקוב של 2 ל"י. לכל אלה מתווספת, כאמור,

הוועד הפועל של התאחדות אגודות הבולאים

מברך את

חברי האגודות ומשפחותיהם
בברכת חגים ומועדים לשמחה

תערוכת בולים ב"המשביר המרכזי"

הפנונו לתערוכת בולים שתקיים בחול המועד פסח (14.4.71—12.4) בחסות ראש עיריית ת"א, מר יהושע רבינוביץ, ואגודת הבולאים בתל-אביב.

בתערוכה יוצגו אוספיהם של אספנים מבין עובדי המשביר המרכזי בארץ וישתתפו אספנים מההתיישבות העובדת. מבין 150 מסגרות יוקדש חלק ניכר לאספנים צעירים מילדי העובדים.

הפתיחה ב-12.4 בשעה 9 בבוקר בהמשביר המרכזי, גיבורי ישראל 76, תל-אביב.

בענייני בולים לששון פונים

פנה אל:

ת.ד. 6420 ת"א
טלפון 449818

הוצעו 218 בולי „שלח את עמי“ חולקו פרסים ב־3.5 אלף ל"י

מאת אריה לינדנבאום

התחרות הפומבית לציור בול „שלח את עמי“ שנערכה באחרונה על־ידי משרד התקשורת בשיתוף עם אגודת הגרא־פיקאים בישראל היתה רבת משתתפים והוגשו 218 הצעות. בין מגישי ההצעות, גראפיקאים וציירים בעלי מקצוע בתחום הגראפיקה וחובבים כאחת. היו גם הצעות שנשלחו מחו"ל. חבר השופטים, בראשותו של מנהל השרות הבולאי מר משה כהן, קבע את שלוש ההצעות הראויות לפרסים שנקבעו מראש, בסך 2000 ל"י.— 1000 ל"י, ו־500 ל"י. בפרס הראשון בסך 2000 ל"י זכה משה פרג' מתל־אביב; בפרס השני בסך 1000 ל"י זכה אוטו טרוימן מאמסטרדם, הולנד; ובפרס השלישי בסך 500 ל"י זכה יעקב בקר מתל־אביב. ציורם של י. ורדימון וש. זנדהויז מתל־אביב צויין לשבח.

לא ברור עדיין באם השרות הבולאי ינצל את שלוש ההצעות להנפקת בול „שלח את עמי“ או שיונפק רק בול אחד, הצעתו של משה פרג' שזכתה בפרס ראשון. נראה שיונפק רק בול אחד.

מן הראוי לציין שלושת הזוכים בפרסים ראשונים הם פנים חדשות בין ציירי בולינו.

משה פרג' הוא יליד עיראק ונמצא בארץ מאז 1950. הוא נשוי ואב לשני ילדים. משה פרג' גר בתל־אביב אולם הוא למד ציור וגראפיקה ב„הורנזי קולג'“, בבריטניה. בשנים האחרונות הוא עובד כגראפיקאי במשרד פרסום בתל־אביב. בעל הפרס השני הוא כאמור אוטו טרוימן מאמסטרדם, גראפיקאי נודע בהולנד (לטרוימן בני משפחה בישראל והוא מבקר בארץ לעתים תכופות).

בעל הפרס השלישי הוא יעקב בקר מתל־אביב. יעקב בקר הוא יליד גרמניה. הוא עלה ארצה מיד אחרי קום המדינה, בעודו ילד. את השכלתו האמנותית רכש בארץ.

מן הראוי לציין שההיענות לציור בול „שלח את עמי“ היתה הגדולה ביותר בתחרויות ציור בולים שלנו (כמאה הצעות יותר מאשר לבול יובל ההסתדרות).

השרות הבולאי אינו מרבה בעריכת תחרויות פומביות לציור בולים. מרבית הבולים נבחרים בתחרות סגורה בין מספר ציירי בולים — ותיקים בדרך כלל.

הדפסה חדשה בשישה דולאר

ב־12 בפברואר 1971 הוציא משרד הדואר של איי־קוק, למכירה בול דואר בעל ערך נקוב של שישה דולאר, שהודפס מחדש על נייר אולטרה־לבן, עם דבק סינתטי ועם סימני מים בטחוניים, מרוחים שכבת זרחן.

בול שישה דולר, שהתקבל בהתרגשות מובנת בגלל מחירו הגבוה, מראה את דמות דיוקנה של הוד מלכותה המלכה אליזבת השנייה וצרור פרחים צבעוניים מאיי קוק. הבול הונפק בשישה צבעים בשיטת פוטוגרבירה, בגליונות של 15 בול.

בולי בריטניה הוחלפו—פרט ללירה

ב־15 בפברואר הונהגה בבריטניה השיטה העשרונית והריאורגניזציה המונטרית העסיקה לא רק את הבנקים בבריטניה, כי גם הבולים יצוינו מעתה בערכים עשרוניים במקום הפני המצוי שם זה מאות בשנים.

הפני בבולים נמצא מאז הבול הבריטי הראשון (ראשון בעולם) שהופיעו ב־1840. בניגוד למטבעות שהיו בני ½ פני ועד לגיני (21 שילינג) לרבות לירה שטרלינג בת 20 שילינג לא היה בבולים ערך נקוב בגיני — כלומר 21 שילינג. הערך הקטן ביותר שהיה בבולים היה ½ פני והגדול ביותר היה בול בן 5 לירות שטרלינג שהופיע ב־1883 (רק פעם אחת). עתה מצויים בבריטניה בולים נקובים במטבע עשרוני פרט לשני בולים בני לירה אחת שטרלינג כל אחד, אותם לא החליפו לפי שעה. המנהל הכללי של דואר בריטניה הודיע, שכל בולי בריטניה שניה שהונפקו מאז 1911 יאבדו את ערכם לצרכי ביול תוך 18 חודשים מיום הנהגת השיטה ה־עשרונית (15 בפברואר 1971). כי תום המועד לא יוכלו אזרחי בריטניה להדביק על מכתביהם בולים מ־60 השנה האחרונות, בעוד ש־כעת מותר להם הדבר.

השיטה העשרונית

גם במזרח אפריקה

במזרח אפריקה — קניה, אוגנדה וטנזניה, תוחלט עוד ב־1963 על העברת יחידות החישוב לשיטה העשרונית, אולם סופית הוכר נסה השיטה בכל תחומי החישוב רק בינואר 1971. המאורע צויין בסידרה מעניינת בת ארבעה בולי לים המתארים בצורה חיה את המעבר לשיטה העשרונית. אנו רואים מאזניים ועליהם יחידת משקל בק"ג במקביל ל־2.2 ליבס; מד־חום פרוהייט ולידו מד־חום צ'לס־יום; תחנת־דלק המספקת בנוזן בליטרים לעומת גלונים ומפת ש־לוש המדינות הנמדדת במטרים במקום ביארדים.

דואר פרטי בבריטניה ובא"י

מאת אריה לינדנבאום

כל מלכי בריטניה בברבודה

ברבודה ממשיכה בהוצאת בולים עם תמונות מלכי בריטניה מתוך יצירות אומנות. השנה יופיעו: ליידי ג'ין גריי, מרי הראשונה, אליזבת הראשונה, ג'יימס הראשון, וצ'ארלס הראשון.

בשנה שעברה הופיעו: הנרי ה'6, אדוארד ה'4, אדוארד ה'5, ריצ'רד ה'3, הנרי ה'7 וה'8 ו- אדוארד ה'6.

הסדרה החלה בויליאם הראשון, ויליאם השני, הנרי הראשון, סטפן,

הנרי השני, ריצ'רד הראשון, ג'ון, הנרי השלישי, אדוארד הראשון, אדוארד השני ואדוארד השלישי, ריצ'רד השני, הנרי הרביעי והנרי החמישי.

ברבודה היא אי אלמוגים בהודו המערבית הבריטית, חלק מאנטג'י גואה. לפי התכנית תוציא ברבודה סידרת ענק של בולים (כולם בני 35 סנט) שתוקדש לכל מלכי בריטניה החל מויליאם הראשון ועד אליזבת השנייה.

שרות דואר פרטי אחר, הופעל בבאר-שבע מיד אחרי שהעיר שוחררה במלחמת השחרור. חייל בצה"ל, בעל יוזמה הביא מתלאביב בולי "דואר עברי", התקין בבאר-שבע תיבת דואר ומי ששילשל

מכתביו לתיבה זו, אחרי שבייל אותן בבולים שסופקו עליידי חייל, הובטח לו שהמכתבים יגיעו לתעודתן. מכתבים אלה הוחתמו בחותמת פרטית שהוכנה עליידי בעל "דואר באר-שבע". גם במקרה זה התערבו השלטונות והחייל הועמד אף לדין. הוא שילם קנס סימלי שכן היו לו כוונות טובות... גם בחיפה הוקם שרות-דואר פרטי, אף הוא במלחמת השחרור. הכוונה ל"דואר שליחים" שפעל עליידי קבוצת שליחים שהדפיסו בולים מיוחדים אותם הדביקו על מכתבים שהשליחים הילקו בעיר. גם דואר זה נסגר בפקודת השלטונות, שבינתיים הצליחו להפעיל את הדואר של מדינת ישראל. שונים מכל אלה הם כמובן שרותי-הדואר המקומיים שפעלו ב-צפת, נהריה וראשון לציון.

שביתת-הדואר שפקדה באחרונה את בריטניה הביאה עמה שפע של פריטים בולאיים, לא כפי שזה קרה בעבר. שביתת-הדואר הראשונה בבריטניה, שהיתה בינואר 1962, שמשה עליה להוצאת "בול פרטי", שהופיע ביוזמת אדוארד מרטל, אשר ארגן שרות-דואר לשעת חירום. ארגונו של מרטל הילק מכתבים משך יום אחד וחילת במשך שלושה שבועות והשתמש, כאמור, בבולים פרטיים. פרי יוזמתו של אדוארד מרטל.

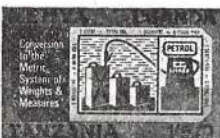
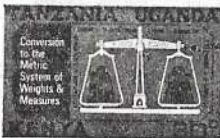
ה"בולים" שהוכנו ע"י אנשים פרטיים בבריטניה בימי השביתה האחרונה, אינם אלא תוויות חסרות כל חשיבות בולאית. בימים אלה הוכרז בעיתונות ש-

לנו שמו של המהנדס התלאביבי, ש. שלוגר, שהיה בימי שלטון הבריטים בא"י יו"ר "הליגה למען זכות עבודה שווה לכל יהודי". ארגונו של שלוגר הקים בשעתו שרות דואר פרטי — גם כן לשעת חירום.

ארגונו של שלוגר הוציא בולים מיוחדים כאשר הבריטים השביתו לנו את שרות הדואר כאמצעי לחץ על הישוב, באדר תש"ז. הבריטים ציוו לסגור את השרות ולא ראו-הו כחוקי.

שרותי-דואר פרטיים זכורים ב"ארץ בעוד שלושה מקרים: אחד שהוקם עליידי תלמידי גימנסיה "הרצליה" בראשיתה, שהכינו תיבת מכתבים מיוחדת וקיבלו על עצמם להעביר בערב ראש השנה דברי-דואר שהוכנסו לתיבה בש"ביל מוענים בתלאביב הקטנה. דואר זה נסגר זמן מה אחרי ש-נפתח.

ארבעה בולי טונזניה בשיטה עשרונית

בולי ערב יוחרמו בכל נוקרה

בולים של ארצות ערב, לא ידוע לנו באיזה אופן מגיעים בולי מדינות ערב לחנויות.

„ז'בוטינסקי מנהיג המרד הערבי“

50 שנה עברו מאז הפרעות בירושלים ב-1920. בפסח אותה שנה עמד זאב ז'בוטינסקי בראש הגנת ירושלים בפני פרעות הערבים ונידון על-ידי השלטונות הבריטיים ל-15 שנות עבודת פרך. פרטים אלה על זאב ז'בוטינסקי ידועים כיום גם למי שאינו בקיא בתולדות המאבק היהודי בא"י, שכן אשתקד הופיע בול-דואר עם דיוקן ז'בוטינסקי ולווה בעלון

מעמדם של בולי ערב במדינה מעיק זה שנים על אספנים רבים. הדברים חייבים להיות ברורים: אין ליבא בולי ערב שהופיעו אחרי 15 במאי 1948. אין ליבא, פירושו שאין לסחור בהם. אך מה דינם של בולים הנמצאים בידי אספנים שהגיעו ארצה אחרי 1948? החוק, במקרה זה אינו גמיש די הצורך ואינו מבדיל בין יבוא בולים לבין הבאת אוסף בולים פרטי. אדם שעלה ארצה ב-1957 ממצרים והביא עמו אוסף בולי מצרים שכלולים בו גם הבולים המצריים שהופיעו בין 1948—1957, האם עליו לוותר על בוליו, ממש כאילו היה מיבא אותם לצרכי מסחר? פרשה מעניינת נתגלתה באחרונה: משה קול מקבוץ להב פנה באמצעות עתון אל הרשות המוסר מכת בעניין בולים שלו שהוחרמו ממנו עוד לפני 9 שנים והוא נענה בשלילה.

משה קול כתב: „ברצוני לשאול בקשר לחוק הקובע החרמת בולי ארצות-ערב אצל עולה חדש. עליתי ארצה לפני 9 שנים ואז הוחרם אצלי חלק מאוסף בולים מארצות-ערב, ע"י המכס. הפניתי מכתב למשרד הדואר שיחזיר את בולי, או ינמקו את החרמתם, וקבלתי תשובה לפיה; החוק אומר שלא תנתן כניסת בולי הארצות השכנות ארצה, משום שהם משרתים בדרך זו או אחרת את אויבינו. אם כך הוא הדבר, מדוע (ואיך) מופיעים בולי ערב בחנויות הבולים בכל העיר“. עד כאן דברי משה קול מקבוץ להב. משרד התקשורת לא בושש להשיב בעניין זה ודוברו, מר מיורוצקי כתב: „בקובץ התקנות מס' 1090 מיום 28.7.60 ע"מ 1503 פורסם; רישון יבוא כללי לבולים וחימר בולאי בזו הלשון:

„בולים וחימר פילאטלי — למעט בולים וחימר פילאטלי שהוצאו ע"י המדינות מצרים, ירדן, מרוקו, לוב, סוריה, לבנון, עירק, ערב הסעודית ותימן, מיום ו' באייר תש"ח (15 במאי 1948) ואילך — המיובאים באמצעות הדואר ע"י תושב ישראל והמיועדים לאוסף האישי שלו וששוים המסחרי במשלוחים להודש אינו עולה על 10 ל"י, מותרים ביבוא לישראל“.

„המכסה הוגדלה ל-30 ל"י ופורסם בקובץ תקנות מס' 1461 מיום 27.6.63. בקובץ התקנות מס' 1662 מיום 24.12.69 פורסם כמו כן שאין ליבא בולים שהוצאו לאחר 15.5.48 ע"י המדינות הבאות: סודן, אלג'יריה, קוויט, טרי, בהריין, עומן, מוסקט, אבו דהבי, דלבאי, סארג'ה, אום אל קאיוואן, פוג'ריאה, ראס אל קאמה. סעיף 5 (1) לפקודת הסמכויות בענין היבוא, היצוא והמכס (תגנה) 1939 קובע שיש להחרים סחורה שיובאה בניגוד לצו שניתן לפי הפקודה הנ"ל. בזמנו, שנת 1962, הודענו למר משה קול, כי יבואם של בולים מארצות ערב אסור בהתאם לחוק, הרשות המוסמכת מעולם לא אישרה רישון ליבוא או יצוא

הסברה מקיף המספר בעברית ובאנגלית בהרחבה על ז'בוטינסקי. אולם מסתבר שאי-שם במזרח גרמניה מוכר ז'בוטינסקי דווקא... כמנהיג המרד הערבי... איזה מרד? זה שדוכא על-ידי הצבא הבריטי...

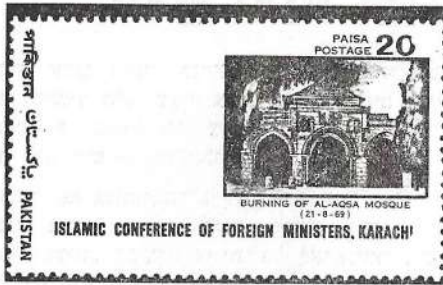
אכן, תיאור מבדה זה הופיע שחור על-גבי לבן בכתב-העט המזרח-גרמני „זמלראקספרט“ המתאר את בול ז'בוטינסקי — זה שהופיע במדינת ישראל ועל-ידי דואר ישראל. מתחת לבול כתוב: דיוקן ז'בוטינסקי, יובל שנים למרד הערבי בפלשתינה... אשר דוכא על-ידי שלטונות הצבא הבריטי...

למר שפיגל ומשפחתו

שפע ברכות להולדת הנין הראשון

האגודה התל-אביבית לבולאות

אל-אקצא בוערת - בפקיסטן

יהלומים בסוודן ליאונה

סיירה ליאונה שבאפריקה עושה מוניטין ליהלומיה באמצעות בולי דואר שלה, סידרת הבולים האחרונה שלה כוללת 13 בולים גזורים בצורה לגמרי לא שגרתית: 6 בולים גזורים בצורת קופסת תכשיטים

פתוחה, כשבתוך הקופסה יהלום ענק ושתי כתובות יומרגיות: "סיירה ליאונה ארץ ברזל ויהלומים" ו-"בסיירה ליאונה יותר יהלומים מאשר בעולם כולו". ב-7 בולים נוספים, גזורים גם הם בצורה לא רגילה, חזרת הכתיבת בתוספת מלים המזכירות שלסירה ליאונה 50.65 קאראט יהלומים. ובכך, מי שאין לו עדיין קאראט אמיתי מיהלומי סיירה ליאונה, ידאג לפחות שיהיו לו בולי היהלומים...

פקיסטן שייכת לשורת המדינות שאינן מקיימות קשרים דיפלומטיים עם ישראל וכמובן גם לא קשרי דואר. מכאן בודאי הסיבה להנפקתו של הבול המתאר את מסגד "אל-אקצא" בלהבות, בעקבות הדליקה שפרצה במסגד לפני כשנה. (הבול הופיע באיחור ומצוין "ועידת איסלם").

התמונה כפי שהופיעה בבול הפקיסטני, היא בעלת משמעות תעמולתית ונועדה ללבות את היצרים בעולם המוסלמי, מה עוד שהדבר אסור מבחינת אמנת הדואר הבין-לאומית, האוסרת שימוש בבולי דואר לתעמולה פוליטית. ערכו של סעיף זה של האמנה הולך ופוחת, שכן לא רק מדינות ערב והאיסלם מתעלמות מסעיפי האמנה. למדינות ערב, למשל, חוקה על הנפקת בול מסורתי ל"יום דיר יאסין", "יום פלסטין" וכו'.

בולים כאלה מנפיקה גם אלג'יריה, אם כי אינה מופיעה אצלנו ברשימת המדינות שאינן מקיימות קשרי דואר עם ישראל. פרט למדינות ערב השכנות לרבות מרוקו, סודן, סעודיה, תימן וקטאר אין לישראל קשרי-דואר עם כל נסיכויות המפרץ הפרסי: אבו דבי, אוס-אליקייין, בהריין, דוביי, מוסקאט, עגמן, פוג'יריה, ראס-אל-חיימה ושרג'ה וכאמור — פקיסטן.

בול לחנוכת הדואר העולמי

דואר או"ם בניו-יורק ובג'נבה ינפיק ב-28 במאי בולים מיוחדים לכבוד חנוכת הבניין החדש של איגוד-הדואר העולמי בברן, שבשווייץ. בול אחד

בערך נקוב של 20 סנט יופיע בניו-יורק במהדורה של 2.1 מיליון עותקים ובול אחר בערך נקוב של 0.75 פרנקים שווייצריים יופיע בשווייץ במהדורה של 1.9 מיליון עותקים. שני הבולים מראים את בניין איגוד הדואר העולמי בברן ואת סימלו.

שני בולי או"ם אחרים שיופיעו בקרוב הוקדשו ל"שנת המזון העולמית".

אדם וחווה ובנות לוט - בפראגואי

חווה אמנו היתה, כנראה מאוד „צוירית“, שכן מאז ומתמיד היא ובעלה אדם, שימשו דגמים לציורי האסכולות השונות. הכל ציירוה ב„לבושה“ המסורתית וכך היא מופיעה גם בבולי דואר.

דואר פאראגואאי הביא לנו עתה אדם וחווה יחד בשני בולים שונים בתוך סידרה נהדרת של אמנות-הציור. בסידרה אחרת של פאראגואאי מופיע בול עם תמונות לוט ובנותיו. סידרה אחת הוקדשה ליצירות אלברט דירר וסידרה אחרת ליצירות טיצ'אן. הבולים הודפסו בפורטוגל בצבעים מר-היבים.

אלהים, אדם וחווה בפולין

עד כמה שהדבר ייראה מוזר, עובדה היא, שהאלהים עדיין „שריר וקיים“ במדינות הקומוניסטיות והראיה? כמעט כולן מגפיקות בולי דאר עם קדושים למיניהם, לרבות אלהים בגילויו השונים. בכל מקרה של הגפקת בולים כאלה העילה העיקרית היא, כמובן, מסחרית. הדת היא נושא נפוץ מאד ואם קיים קושי להציג נושא זה בפומבי, אפשר לעשות זאת בעקיפין, כמו הדפסת בולים עם יצירות אמנות בהן יש שפע פרגמנטים.

פולין, למשל, נצלה באחרונה את שטיחי הקיר של ואול, המבצר העתיק בעיר קראקאו, ששמש פעם מרכז למלכי פולין. בשטיחי הקיר הנודעים יש מראות מגן-עדן וקטעים מן השטיחים שימשו להדפסת סידרת הבר-לים האחרונה. הופיעו 9 בולים המתארים, בין השאר, את אלהים, אדם וחווה. נוף גן-עדן וקטע מגובלין בשם „דניאל“. כן הופיעו בולים עם סמלי מלכות וחתימות המלכים.

אדם וחווה בצ'כוסלובקיה

צ'כוסלובקיה הוציאה לא מזמן בול בסידרת בולי אומנות ובו צייל המתאר גירוש אדם וחווה מגן-העדן ולידם מלאך גבריאל. הציור המוקרי נמצא במוסיאון לאומי בצ'כיה.

הונגריה לזכר קורבנות הנאצים

בהונגריה הופיע לא מזמן בול-זכרון מיוחד לזכר קורבנות השואה ממלחמת העולם השנייה. הבול מזכיר את קורבנות הפאשיזם — עזורי המחנות אושוויץ, מטהאוזן ודכאו. במרכז הציור אנדרטה ש-

הוקמה לזכר קורבנות השואה. דואר הונגריה הטביעה גם חותמת מיוחדת המראה גדרות חיל של מחנות ריכוז. הבול ההונגרי הופיע באיחור. האנדרטה שבבול היא מעשה-ידי הפסל א. מקריס שהוקמה ב-1964 במטהאוזן.

חותמת רוסיית לנצחון על הנאצים

דואר ברית המועצות הטביעה חותמת מיוחדת

במלאות 25 שנה ל„נצחון על הנאצים הגרמני“ (כלשון החותמת). החותמת נועדה במידת-מה לחו"ל שכן המלה „יום ההופעה“ מופיעה בשלוש שפות, דבר בלתי-מקובל בברית-המועצות.

ה"ביבל" בג'מיקה

ספר ה"ביבל" (פתוח) מופיע על בול חדש שהופיע באחרונה בג'מיקה. הבול הופיע לכבוד יובל לכנסיה האנגלית באי. בולים אחרים בסידרה מתארים אתרים קדושים לנצרות.

גרמניה ציינה מלאות 50 לדואר ת"א

גרמניה המערבית תביא לאלבומינו עוד חותמת יהודית בדוגמת החותמות שבעבר הטביעה פעמים אחדות. גם הפעם מופיעה המילה "ישראל" באותיות

עבריות, מג'דוד וכתוכו הסיפרה 50, ציון למלאות 50 שנה לדואר תל-אביב. החותמת תוטבע בסניף-דואר מיוחד שיפתח בת"ערוכת בוליישראל שתיערך לקראת יום העצמאות שלנו (8.4.71) בעיר ברמהרהאפן.

מגן דוד בצ'כוסלובקיה

באקראי סיפקה לנו צ'כוסלובקיה בול עם מג'דוד. בסידרת בולי סמלים, שהופיעו באחרונה בצ'כוסלובקיה, נמצא בול עם סמל עיר, הכולל, בין השאר מגן דוד.

מג'דוד בקוסטה-ריקה

קוסטה-ריקה הוציאה באחרונה סידרה בת שמונה בולים כשעל כל אחד מהם אחד מסמלי המדינה בתקופת שונות. מאז הוכרו על עצמאותה של קוסטה-ריקה שונה הסמל לא פחות משמונה פעמים, עד שנקבעה צורתו הנוכחית.

אספני יודאיקה ימצאו עניין בעיקר בגירסה הראשונה של הסמל, שאושרה ב"10 במאי 1823, כשבמרכזו מופיע "מג'דוד".

הבול עם "מג'דוד" הוא בעל הערך הגבוה בסידרה — 2 קולונס.

תנ"ך — בגואטמלה

בגואטמלה הופיע בול בודד עם ספר תנ"ך מסוגן במלאות 400 שנה לתנ"ך בשפה הספרדית. בול דומה הופיע אשתקד גם בצ'ילי.

מג'דוד בבולגריה

פתיתי שלג מסוגננים כשבמרכזם מג'דוד הופיעו באחרונה בבול בודד בבולגריה. זהו כמונן מג'דוד מקרי בהחלט, אך יזכר שאספני יודאיקה יצטפו לאוספיהם גם מג'דוד מקריים כאלה.

למר משה ויגוצקי
השתתפותנו הפנה בצערך
על מות אמך ז"ל
הועד הפועל של
התאחדות אגודות הבולאים

אנו משתפים בצערך של חברנו
אליעזר איסטנר
במות עליו אביו ז"ל
אגודת הבולאים חיפה

לוקסמבורג וליבקנט

מאת ד"ר ש. דגוני -

גרמניה המזרחית תציין השנה מלאות 100 שנה להולדתה של רוזה לוקסמבורג (יהודיה) וקרל ליבקנט, ממנהיגי תנועת הפועלים בגרמניה, אשר יחד ייסדו את המפלגה הקומוניסטית הגרמנית, "אספרטקוס".

לוקסמבורג וליבקנט נולדו שניהם ב־1871 ושניהם הומתו ב־1919. ב־23 בפברואר הופיעו שני בולים לזכרם, חתומים באוטוגרפים שלהם. שני המנהיגים הקומוניסטיים כבר הופיעו בבולי דואר בהודמנויות שונות, הן בגרמניה והן בברית-המועצות.

רוזה לוקסמבורג סימלה בחייה ובתורה את המושג של סוציאליזם דימוקרטי מהפכני. בגרמניה שלפני 1918 ייצגה רוזה לוקסמבורג את הקו הלוחם, של המאבק המעמדי, קו השאיפה לתמורה ממשית בחברה. כבר בראשית דרכה הפוליטית השמיעה אזוהרה כלפי רוסיה המהפכנית. הדיקטטורה, אמרה, כוחה איננו בביטולה של הדמוקראטיה, אלא בשימוש המהפכני בה. ברגע שתבוטל הדמוקראטיה במדינה, הוזהרה, ברגע זה תבוטל גם המפלגה וסופה של דיקטטורה זו שתתגלגל בשל-טונה של כת, של חבורה, של אישיות אחת, כשנבחר הציבור אינם נקראים אלא כדי למחות-כפיים למנהיג. דברים אלה נאמרו בימי המהפכה בשנים 1818-1917 והיום הם מצלצים כדברי נבואה. אכן, רוזה לוקסמבורג היתה אישיות. באחד המכתבים שכתבה מבית הכלא בו ישבה בשל התנגדותה תה למלחמה, כתבה לאשתו של קאוטסקי, מאישי האינטרנצ'יונל השני, שהמהפכה הרוסית תקלע יותר ויותר לסבך קשים וניגודים, לא כל-כך משום שהתפתחותה הכלכלית והסוציאלית של רוסיה עדיין לא הגיעה לרמת-הבשלות הדרושה, כפי שמוכיח בשפע קאוטסקי, אלא קודם-כל משום שתנועת הפועלים במערב חדלה למלא את תפקידה ופנתה עורף לחזון חברתי. אכן גם אלה דברים שנשמעים היום כנבואה.

יציבות במחירי

לפי בקשת קוראים רבים בררנו מחירי של בולי ישראל, המקובלים היום בסחר הבולים. המלאכה לא היתה קלה, שכן קיימים הבדלים בין הספקים השונים. מסיבה זו מצאנו לנכון לציין מחירי המקובלים במועדון האגודה התל-אביבית לבולאות. המחירים מתיחסים לבולים מסוג א'. אלה הם מחירי קניה ואילו במכירה יש להפחית כ־20 אחוז. בשבועות האחרונים מורגשת יציבות במחירי הברזל, אולם מחירי הבולים משנות 1948-50 הם בשיאים, שכמעט ואין סיכויים לירידת מחירים.

סידרה	סידרה	סידרה
עם שומל	מלי שומל	מלי שומל
1948		
דאר עברי 1000-1000	4.750.-	250-
דאר עברי 50-3	17.-	200.-
דאר עברי דקור	15.-	270.-
דאר עברי דמי דאר	275.-	1.250.-
מועדים 48	30.-	220.-
מועדים הפוכים 48	80.-	
1949		
ירושלים	2.50	32.-
דגל	2.50	38.-
תבול	160.-	
פתח תקוה	16.-	85.-
מועדים 35-5	16.-	500.-
מרד 50-3	5.-	50.-
מרד הפוך 50-5 (8)	60.-	
דמי דאר 11 50-2	5.-	55.-
1950		
א.פ.א	4.-	38.-

בולי אירופה - במאי

בולי "אירופה" 1971 יופיעו ב־חודש מאי וכבעבר, בציור זהה במרבית מדינות אירופה המערבית, לרבות קפריסין ותורכיה. השנה נבחר ציורו של הפלידסון מאיסלנד, המראה שרישרת כסמל לאיחוד מדינות אירופה. באחדות מן המדינות יופיעו בולי אירופה כבר בי3 במאי.

תרנגול לפסח

הולנד תוציא ערב חג הפסח (7 באפריל) סידרה בת 5 בולים לכי-

עולם ומלואו

ליקט אבנר שמואלי -

בוד "פסחא". הבולים מתיחסים, כמוכר, לחג הפסחא הנוצרי והמשתה הבולים מתארים מושגים מקובלים

יהודים דגולים בבולי דואר

— מאת חיים לנגלן —

כאשר רוצה מדינה כלשהי לכבד אדם גדול, קוראת היא רחוב על שמו, כיכר או מרכז תרבות ומגורים. ישנה דרך אחרת, מכובדת לא פחות, הלא היא ההנצחה על גבי בול. זהו מנהג נפוץ ומקובל וכמעט כל מדינה בעולם נוקטת בו. האישים הזוכים לבול הנושא את דמותם הם אנשי מדע ותרבות, הוגי דעות, מעצבי מדיניות ובעצם כל אדם שפעל לטובת ענין מסויים שלאנושות ולתרבות יש בו ענין — עשוי בהחלט לזכות בבול „שלו“.

אישים יהודיים זכו תכופות לבולים הנושאים את דמותם, אבל דומה שעד כה, לא יכול היה אספן המתעניין בתולדות בולים אלה לבדוק היטב את המקור, את השתלשלות הענין מבחינה היסטורית ופילטלית כאחת.

לאחרונה — יצא לאור בישראל בשפה האנגלית ספר הנושא את השם „יהודים דגולים על בולים“. את הספר כתב הבולאי אריה לינדנבאום, והוא יצא לאור בהוצאת לוי-אפשטיין, מבתים וחברת „צברה“ בארה"ב.

הספר מחולק לפרקים פרקים. יהודים שפעלו בתחום הרפואה, ממצייאם, פטריוטים יהודיים, מדינאים ישראלים, בוגרי-ציון, אלופי סוגי ספורט שונים, טייסים, מוסיקאים, אמנים, משוררים, אנשי חוק ומשפט ומדעני אטום. בין אלה נוכל למצוא את בול קארל לנדסטיינר מגלה סוגי הדם, בול שהוצא באוסטריה, בול הונגרי לכבוד ממציא ה„צפלין“ — ספינת האוויר הראשונה — דוד שוורץ, וכמובן בול ביאליק שהופיע בישראל, ובול יוליאן טובים. המשורר הפולני היהודי, שראה אור בפולניה, בולי איינשטיין שהופיעו בגאנה, בפולין, בישראל ובפאראגוואי ועוד ועוד.

הספר נותן בצורה תמציתית ומרוכזת את מבחר הבולים שיצאו בנושאים הנדונים והאמת היא שכל חובב ואספן יכול להיעזר בספר זה אם נושא אוספו הוא נושאים יהודיים על בולים.

צורת ההדפסה של הספר בהירה וברורה, והיא חוויה לעין.

שיטת המטבע העשורנית (ראה ידיעה נפרדת). הבולים מתארים

בעלי-חיים של אפריקה

סידרה חדשה מן המניין הופיעה במלאוי שבאפריקה, לרגל הנהגת ריקה. בעלי-חיים שונים המצויים באפי

בולי ישראל

40.—		או.פ.א. הפוכים
18.—	330.—	עצמאות 50 40—20
1.—	16.—	אוניברסיטה
40.—	200.—	דאר אויר 250—5
2.—	45.—	מועדים 15—5
6.—	50.—	מכביה 80
0.50	1.50	מטבע 50—3
16.—	185.—	גב 500

1951

1.50	14.—	שורת 40—5
1.50	20.—	תל-אביב 40
0.50	4.—	מלוח 80
2.—	43.—	עצמאות 40—15
3.—	60.—	קרן קימת 80—15
0.50	4.—	הרצל 80
0.75	4.—	מועדים 40—5

1952

2.50	14.—	תבא 120—100
17.—	180.—	מנירה 1000
1.20	6.—	מטבע 85—20
2.—	21.—	עצמאות
2.—	11.—	בית ציוני אמריקה
3.50	20.—	מועדים 220—15
1.—	4.—	דמי דאר 250—5 [11]
0.85	9.—	ויצמן
0.50	11.—	בילו

1953

4.50	100.—	דאר אויר יפו
0.50	4.—	עצמאות 110
0.30	2.—	רמבם 110
0.50	4.—	מועדים 200—20
0.50	3.—	מכביה 110
0.50	3.—	כיבוש השממה

בנצרות: חמור וענף תמר (סמל ל„כניסת אלוהים“), תרנגול, כבש-הפסחא, צלב זור קוצים (כפי ש-חיילי רומי שמו על ראש ישו) ושמש, המסמלת את התחייה.

גומי מוסמוזאח

סמואה המערבית, לשעבר שטח נאמנות של או"ם (בניהולה של ניו-זילנד) מוציאה מאז 1962, כאשר היתה למדינה עצמאית, בולי דואר. הסידרה האחרונה הוקדשה למוצרי ייצוא של המקום, ביניהם הגומי. הבול מראה עץ הגומי המצוי בשפע באיים.

בולים וכדורים פורחים

— מאת יצחק ברק —

פרופ' ז'אק שארל לא כוונד עד כה בבול, אך הכדור הפורח שלו הונצח על בולים מלאטביה (1932), צרפת (1955) ומונקו (1954). במונקו הופיע בול המראה כדור-פורח על-פי שיטתו של שארל, כפי שהשתמשו בו בעת המצור על פאריס בשנת 1870.

חלקה של ישראל במבצע „אפולו 14”

ישראל לא הנפיקה עדיין כל בול-דואר לכבוד הישגי האמריקאים בכיבוש החלל אולם היא שותפה בעקיפין לכמה בולים בנושא זה של מדינות זרות. טוגו, פירסמה סידרה בת שלושה בולים, פרי מכחולם של האחים שמיר מתל-אביב שהוקדשו ל- „אפולו 14”. האחים שמיר ציירו עבור טוגו גם בולי „אפולו 11”. גם אז צויירה הסידרה לפני סיום המבצע. לאחים שמיר לא היה כל קשר פיזי עם תחנת השידור ביוסטון, אבל אין ספק שהם עקבו אחרי „אפולו 14” באותו מתח שאיפיון את מדעני יוסטון, שכן אילולי נחתו האסטרונאוטים על הירח (בשני המקרים) היה בודאי צורך לגנוז הבולים שצוירו.

חותמות בארה"ב ואיי קוק

COMMEMORATING
SOUTH PACIFIC
SPLASHDOWN
APOLLO 14
9 FEBRUARY 1971

KARATONGA

מספק בולים חדשים מכל
העולם נושאים וארצות

מוריס ולנטין

רח' יבנה 6, תל-אביב, טל' 611149

כאשר שומעים וקוראים אנו כיום אודות נחיתת האדם על הירח, עלינו לזכור, כי לא היינו מגיעים לזה ללא מאמציהם של אותם חלוצים ראשונים, אשר הקריבו מאונם ומחונם, ולעתים אף את חייהם, לקידום התעופה, צעדים מעשיים ראשונים להמראה באויר נעשו במאה ה-18 באמצעות כדורים פורחים.

חלוצים בשטח זה היו האחים יוסף — מיכאל (1740—1810) ואטיין (1745—1799) מונגולפייה, בעלי מפעל לייצור נייר בעיירה אנוני, דרומית לעיר ליון בצרפת. השניים ערכו ניסויים עם תרמילי נייר, שהוחזקו מעל אש האה, בהתמלא התרמילים באויר חם, היו מתרומם מים עד לתקרת החדר. במחצית הראשונה של שנת 1783 הלכו נסיונותיהם ותכפה, והתרמילים הלכו וגדלו במידותיהם.

ב-5 ביוני 1783 ערכו האחים מונגולפייה תצוגת המראה פומבית ראשונה, באמצעות כדור פורח גדול. הכדור היה עשוי רצועות בד מצופות מבפנים בנייר. לא חובר כל סל לכדור, הכדור הפורח מולא באויר חם והמריא לגובה 1800 מטר, ונחת במרחק 2300 מטר ממקום ההמראה.

לאחר נסיון פומבי מוצלח זה, זכו האחים מוני גולפייה לפרסום רב ולתמיכת מלך צרפת בהמשך נסיונותיהם. באחד הנסיונות המריא כדור-פורח גדול, כאשר בתוך יציע סביב צואר הבלון נמצאו האציל הצרפתי פילאטר דה-רוזייה והמארקין ד'ארלאנד. היו אלה שני ה-„טייסים” הראשונים בתולדות האנושות, אשר בצעו טיסה חפשית. הם הגיעו לגובה של 900 מטר, הלפו מעל פאריס ובהגיעם למרחק 8 קילומטר ממקום המראה — נחתו בשלום.

פילאטר דה-רוזייה נהרג כעבור שנתיים באחת מהמראותיו בכדור פורח.

שמע הצלחתם של האחים מונגולפייה הגיע לאזניו של הפיזיקאי פרופ' ז'אק אלכסנדר שארל (1746—1823). הלה ערך נסיונות והגיע למסקנה, כי תוצאה טובה בהרבה מתקבלת, כאשר ממלאים את הכדור הפורח בגז מימן. הוא הזמין כדור עשוי משי ומצופה גומי ומילא אותו במימן.

ב-27 באוגוסט 1783 המריא כדור-פורח זה, בנוכח כות 200 אלף כתושבי פאריס, לגובה של 900 מטר. היתה זו המראה ראשונה של כדור-פורח ממולא מימן, ומאז, במשך שנים רבות, השתמשו בגז המימן לצורך זה. רק במאה הנוכחית החלו להשתמש בגז הליום לצורך זה. עקב דליקותו של גז המימן.

האחים מונגולפייה הונצחו על בול מניג'ר משנת 1970. יוסף מונגולפייה מופיע על בול ממאלי (1970) ועל בול הונגרי (1962). ה-„טייס” הראשון, פילאטר דה-רוזייה מופיע על בול צרפתי משנת 1936.

לופוסטה, נאבא ובלג'יקה

בראש הגליון רשומה הכתובת: „נאבא 1971 באזל” וסביבו: „תערוכת בולים בלגיים לאומית” בשלוש השפות. הרשמיות בשוויצריה — גרמנית, צרפתית ואיטלקית. הבול בערך נקוב של 30 סנט, הבנייתו מלבנית-אופקית וציורו מתאר בול עתיק מהסוג „ראיון-2” ולידו סמל העיר באזל בצורה מסוגנת.

הבול צויר בידי אדולף פליגר מהעיר רוננהויור שבקרבת ברן. הבול בגודל 26+36 מ"מ, נדפס בצבעים מרהיבי-עין בשיטת דפוס שקע (פוטוגראבור רה), במפעלי קורווייה, שליד גנבה.

נקבע הנציג ל„בלג'יקה” 72

ב-1972 תחייים בבריטל תערוכת בולים בין לאומית „בלג'יקה 72” שתיערך בחסות הפדרציה הבינלאומית לבולאות — פי.פ. ישראל הומונה להשתתף בתערוכה זו, ובימים אלה קבעה התאחדות אגודות הבולאים בישראל את נציגה לתערוכה זו. דב ניר מתלאביב, ת.ד. 7101 ימשש קומיסאר התערוכה וכל המעוניינים יכולים לפנות אליו. דב ניר משמש גם קומיסר לתערוכה „בודפסט” 1971.

תערוכת בולים ליובל ההסתדרות

חוג הבולאים מקרב עובדי „המשביר המרכזי” בתל-אביב מתכנן עתה תערוכת בולים גדולה לרגל יובל ההסתדרות. התערוכה, שקיבלה את חסותה של התאחדות אגודות הבולאים בישראל, תיערך בחול המועד פסח השנה, באולם החדש של המשביר ה-מרכזי ברחוב גיבורי ישראל בתל-אביב. הוד פרל-שטיין, מיוזמי התערוכה סיפר לנו, שבתערוכה יש תחפו אספנים מקרב עובדי המשביר וכן אספנים מן ההתישבות העובדת. התערוכה תהיה פתוחה בימים 12-14 באפריל.

תצוגת רכבות

ג'מיקה הגישה לנו בולים נהמדים במלאות 125 שנה למסילת הברל הראשונה באי. כל בול מראה

סטר מתקופה אחרת, שהיה בשימוש בג'מיקה. הראשון משנת 1845, השני משנת 1944 והשלישי, המודרני ביותר משנת 1967.

התערוכה הבינלאומית לבולי דואר-אוי, תחייים תחת חסותה של הפדרציה הבינלאומית לאספני בולי דואר-אוי — „פיסא”, בברלין המערבית באולם הקונגרס, בתקופה שבין 10.6.71—13.6.71. הפעם מב-טיחיים המארגנים ללמוד לקחים מהעבר שגרמו לק-שיים בזמן הדיוינים הקשורים בתוצוגות. ישתדלו למעט בהצגת אספנים ארוכים העוסקים באותם נר-שאים אשר גרמו בעבר לשעמום, זוקדש תשומת לב מיוחדת לאספנים מיוחדים העוסקים במוטיבים הקשורים בארצות, קוי תעופה בין-לאומיים, חברות תעופה וכלי טיס. בצורה זו מקויים המארגנים לענין ציבור רחב יותר של אספנים העוסקים בתחביב מהנה זה.

„לופוסטה” 1971 תמשיך את מסורת קודמיה בדנציג — 1932, וופרטאל — 1951, ברלין 1962 ותהיה בימה להחלפת דעות ורעיונות. בין האירועים החשר-בים של התערוכה: הקונגרס ה-11 של „פיסא”, אשר יכלול את הפגישה השנתית, ישיבות לימוד ועבודה בקבוצות, סימפוזיון בשאלת מומחים וכו'. ננציג התערוכה בישראל נתמנה מר יצחק ברק, ערבי נחל 11, גבעתיים.

„נאבא” תערוכת בולים בשוייץ

אחת לשש שנים מארגנת הנהלת הדואר השוייצרי, בשיתוף עם התאחדות אגודות הבולאים בשווייצריה, תערוכת בולים לאומית בה לוקחים חלק גדולי אספני הבולים במדינה זו וכן אספנים מארצות בנלוקס, ליכטנשטיין ומדינות נוספות במערב אירופה ומעטים אף מהארצות שמעבר ל„מסך הברזל”. התערוכה הבאה בשם „נאבא” תחייים במתקני היריד המסחרי שבבאזל, מ-4 עד ל-13 ביוני 1971.

לציון המאורע יפיק הדואר השוייצרי בול-זכרון בודד, בערך נקוב של 30 סנט וכן גליון-זכרון זעיר, שערכו הנקוב 2 פרנקים שווייצריים ומחירו לאספנים 3 פר"ש.

הגליון בתבנית מלבנית-אנכית שגודלו 75-61 מ"מ, צויר בידי אריון שנל מבאזל ונדפס בדפוס בלט אצל המדפיס לניירות-ערך של הדואר השוייצרי בברן.

הציור מראה צמדה בת ארבעה בולי „ראיון 1” שהופיעו לראשונה ב-1850.

לתחביבן הצעיר

עשרת הדיברות בטיפול בבולים

1. כשגוזרים את נייר-המעטפה מסביב לבול, יש להבדיל בין מעטפות עם נייר-צבעוני בפנים, שכן, הנייר הצבעוני משאיר צבע במים ומכתים את שאר הבולים. בולים על נייר מעטפות צבעוניות יש לטבול לחוד ולא עם נייר מעטפות רגילות.

2. בולים המורדים מגליות-דואר כתובות בדיו יש לטבול בנפרד, כי הדיו מכתימה את הבולים.

3. רצוי להשתמש בקערה שטורחה, עם מים פושרים ולא רצוי להכניס הרבה בולים יחד.

4. אחרי הטבילה — במשך 10-5 דקות, מורידים את הנייר במלקט ואת הבול משאירים עוד קצת במים. יש לבדוק באם הדבק נשטף לגמרי ורק אז אפשר להוריאם מן המים.

5. כשמוציאים את הבולים מן המים, כדאי ליישר את השיניים בחלק השטוח של המלקט ולהניח על עתון ישן בעודם רטובים.

6. כשהבולים כבר יבשים, רצוי להכניסם לתוך ספר בין הדפים ל"גיהוץ".

7. הגרים קרוב לים צריכים לעתים קרובות לאזור את האל-בומים; מוטב לתחזק את הבולים במגן מיוחד בשם "הוויד" (Hawid) או במעטפה נקיה. על-ידי כך נמנע לכלוך וחלודה.

8. חשיבות-יתר יש לבולים עם חותמת עגולה ולא עם חותמת-קווים (מכונה). השאר, איפוא, מאוסף בולים עם חותמת נקיה.

9. אלבום עם בולים רצוי ל-חזיק בארון, בעמידה, כמו ספ-

רים ולעתים תכפות לאזור את הארון.

10. אל תנסה להפריד ביד בורלים שנדבקו. טבול אותם במים ויפרידו מעצמם.

"מריאן" של צרפת בלבוש מודרני

מריאן, דמות האישה המסמלת את צרפת מאז מלחמת העולם הראשונה, הופיעה באחרונה בבול צרפתי חדש, הפעם על-פי ציורו של בקה, בסגנון מודרני. מריאן הורפיעה פעמים אחדות בבולי צרפת — תמיד בבולים מן המניין, במשך 25 שנה. ה"מריאניות" צויות רו בידי חשבי הציירים בצרפת, כמו גנדון, דילאק, מולר, דיקריס, ואן קוקטו ובאחרונה — בקה.

בתחילת ינואר הוחל בהפצת הבולים החדשים, שהופיעו בנוהל אחד (17-23 ס"מ). הבולים יודפסו במהדורות גדולות וחוזרות.

שכן זו סידרה מן המניין, שנועדה לשימוש שוטף לצורכי הדואר. הציור מבוסס על דמות אלתישה והפריין הרומית.

מאז 1903 היו בצרפת בולי "הזרעה", הדמות הלבושה בגד עתיק ושימשה סמל הקידמה והשפיע. מאז 1903 הורה דמות זו לבולי צרפת פעמים אחדות. זרעה צאת 1932 נתנה בידי האשה הזאת ענף עלים וב-1939 היתה זו איריס מטורה זר ובידה לפיד. לאספנים זכורים גם בולי "מורסון" ו"מורסון" שנקראו על שם מעצבי סמל הרפובליקה. בבולים אלה יושבת דמות אשה ומחזיקה בידה את מגילת זכויות האדם.

מדים באופנה

כמה מדינות בהן שרתו במשך מאות בשנים צבאות זרים, אימצו

דוד פרלשטיין

לעצמן נאשא לבולים: מדים של הצבאות. בולים כאלה הופיעו בגירלטר, באיי וירג'יניה (מדי צבא ספרדי), באנטיגואה ובאחרות. הסידרה של אנטיגואה מדגימה כי יילים במדי השרד שלהם מגודדים שונים ששירתו בתקופות שונות,

באיי הודו המערבית במסגרת ה"צבא הבריטי."

תשובות

לר. כהן, תל-אביב: בלועזית FILATELIA פירושה: "אהבה ללא תשלום". לפני הרבה שנים, היו משלמים לשליח עם קבלת המכתב. תפקידו של הבול בימינו להוכיח שבעל המכתב שילם תמורת המסירה. ערך הבול הוא בהתאם לתעריף הדואר בכל ארץ וארץ. באם המכתב לא בויל, כי התאם לתעריף ישלם בעל המכתב את התפרש כפליים. אגב, אספנים מוסיפים גם בולים אלה, הידועים בשם "דמי-דואר" או ב"לועזית "Due".

א. ולצר, חיפה: מאוריציוס קיי בלה עצמאות במרץ 1968 מידי הבריטים, שכבשה ב-1810. האוכי-לוסיה כ-800 אלף נפש; הבולים שהופיעו בזמן האחרון: מרץ — 1968 מאי — 1969; מאי ויולי 1970. הבול הראשון במאוריציוס הופיע בחודש ספטמבר 1847.

ג. ש. בצרון: בולים מוקדשים לצירלס דיקנס (השנה מלאו 100 שנה למותו של הסופר הידוע), הרפיעו בשנה שעברה באנגליה ו-במושבות אחרות של בריטניה. לחנה שוארץ, ירושלים: לבקשתך בול מאיי קייקוס.

באגודות

באגודת חיפה

- לוח הפעולות לחודשים מארס-אפריל 1971:
- 21.2.71 — הרצאת מר זאב ברק על הנושא: הדפסות בגלופה הראשונה של בריטניה.
  - 7.3.71 — הרצאת מר אלימלך זמלמן על הנושא: מדליות שהוצאו לזכר מבצעי הפלמ"ח.
  - 21.3.71 — הרצאת מר משה כהן, מנהל השרות הבולאי על הנושא: תוכניות השרות הבולאי ל"תקופה הקרובה.
  - 4.4.71 — הרצאת מר הנס סינק על הנושא: "בשולי הבולאות".
  - 25.4.71 — הרצאת מר א. איכסנדר על "בולים ליובלות אירגון הדואר הבין-לאומי.
- בשאר הערבים בהם נערכות פגישות במועדון האגודת, יתקיימו ערבי הליסוף, כתובת האגודות: רח' הרצ"ל 24, ק' ב' ת.ד. 5166.

באגודה התל-אביבית

מר ירמיהאל אוקו הרצה באחרונה על שגיאות נדירות בבולי ישראל. הרצאתו עוררה עניין רב והרצה נתבקש, להדגים, בהזדמנות אחרת, שגיאות עליהן לא דיבר בהרצאה מפאת קוצר הזמן.

* * *

אולם הישיבות שליד האולם הגדול של המועדון עבר שיפוצים, הורחב והותאם לפעילות תרבות בהיקף קטן יותר לעומת האולם הגדול. באולם זה הותקן מיזוג אוויר ותאורה מיוחדת.

שנה לחוג הבולאים באשדוד

מלאה שנה לפעילות החוג הבולאי באשדוד. היתה זו שנה של ניחויים, באם החוג יחוקק בחברים חדשים. לשמחת הכל נוספו חברים חדשים ואנו מונים כבר 16 חברים חדשים ועוד 6 חברים מועמדים. חלקה של מחלקת התרבות בעיריית אשדוד רב, בעיקר במתן אפשרות שימוש באולם הספרייה העירונית ובמשלוח חוזרים לפני כל פגישה לכל האנשים הידועים לנו כאספנים. יש לציין שמחלקת התרבות רכשה עבורנו אפילו קטלוגים, פעילות השנה תסוב סביב התערוכה שאנו מארגנים לרגל מלאות 15 שנה לאשדוד. בתערוכה ישתתפו רק חברי החוג המקומי ותוצגת נוער.

באספה הכללית של חברי האגודה נבחר מר בנימין כהן כיו"ר, מר וילנסקי אברהם — סגן יו"ר; לודיג קליין — מזכיר וגובר; יעקב בן יהודה וגלעד טרודלר — חברים בועד.

באגודת נתניה

הפגישות בין חברי האגודה בנתניה מתקיימות בכל יום רביעי. נציגי האגודה קיימו מספר פגישות עם נוער בבתי-ספר. הוקדן סרט בולאי ופעם בחודש

מכתבים למערכת

עורך נכבד,

אני שמח שהיו חלוקי-דעות בישיבת ההתאחדות בקשר למחירו של העתון ורמתו והיוכוח היה ער, אך לא די בכך. כדי להביא עתון בעל רמה גבוהה יותר, עלינו לתמוך יהדיו במפעל זה. כדי שהדברים הנאמרים לא יהזרו על עצמם, דבר שהוא ללא כל ספק חסר תועלת, הייבים אנו לעזור למען שיפור עיתוננו, כי לאף אחד מאתנו אין היכולת לשאת לבדו בעול.

בטוחני שעד אשר יגיעו לידיך שורות אלו שוב יעלו מהירי החומרים הדרושים להכנת הבטאון, בעוד שמחיר הבטאון לא יגדל בהרבה. עלינו להיות מציי-אותיים ולהבין שאם ברצוננו לשפר את רמת העתון, עלינו להקריב מעט מכספינו, זאת כיוון שבטאון מעולה יותר, מצדיק מחיר גבוה יותר, וכך, עם עלות רמתו, תקוה אני שתגדל גם תפוצתו. אולי אז נוכל לסכם שנת פעילות ברווח צנוע, שיוכל לשמש אבן פנה לבניין, שברצוננו להקים — המוויאון לבולי ארץ-ישראל. עלינו, חברי ההתאחדות, מוטל לעשות את הצעד הראשון וזאת ללא עזרה. האחריות להגשמת חלום זה רובצת על כולנו.

פונה אני לכל החברים אשר נושאים עיניהם להגשמת איתה שאיפה שאינה חייבת להישאר בגדר של רצון בלבד, לעשות כמיטב יכולתם ולהטות שכם. בטוחני כי אז תהפוך השאיפה למציאות שללא ספק תשביע את רצון כולנו.

זאב ברק, חיפה

מקיימים מפגש עם נוער בולאי בהדרכת יו"ר האגודה, מר ר. אנוליק.

הפעילות הבולאית מתרכזת במרכזיה הפדגוגית. מר יוסף לבקוביץ הרצה באחרונה על הבולאות בדרום אמריקה.

הסתדרות העובדים הלאומית בישראל

קופת חולים לעובדים לאומיים

המלכוד:

תל-אביב, רחוב ביכורי העתים 23, טל' 250221

- עזרה רפואית מלאה
- פתוחה לכל אזרח במולדת
- בחירה חופשית של הרופאים
- סניפים ברחבי המדינה
- מנמורים מרכזי בירושלים

הרשם בתור חבר קופת חולים לאומית והכמח את בריאותך

איספו בולי ישראל

השירות הבולאי

ירושלים, תל-אביב-יפו, חיפה, טבריה,
נתניה, באר-שבע, פ"ת, לוד ובבתי דואר.

הבא לביתך תחביב
אמיתי — היה מנוי
בשירות "הבולאי"